Door België toegekende of geweigerde visa

Wie heeft een visum nodig om België binnen te komen?
Doorgaans moeten onderdanen van de meeste derde landen over een visum beschikken als ze de Belgische grenzen willen overschrijden. De onderdanen van de landen van de Schengenzone en van de Europese Economische Ruimte daarentegen zijn van die verplichting vrijgesteld. Voor een lijst van derde landen waarvan de onderdanen van de visumplicht vrijgesteld zijn, zie de website van de FOD Binnenlandse Zaken (https://bit.ly/3Z8pwW0).

Twee types visa verlenen toegang tot het Belgische grondgebied:

- **visa kort verblijf** (visa C) voor een periode van maximaal 90 dagen;
- **visa lang verblijf** (visa D) voor een periode van meer dan 90 dagen.

Opmerkingen over de gegevens

Beperkingen

- Deze gegevens komen uit de visumdatabank van de FOD Buitenlandse Zaken en zijn dan ook niet representatief voor alle immigranten: personen die van de visumplicht zijn vrijgesteld zijn er niet in opgenomen.
- Er zijn soms meerdere motieven waarom personen migreren. Bij een visumaanvraag wordt een enkel wettelijk motief geregistreerd.
- Het feit dat aan een persoon een visum is afgegeven biedt geen garantie dat hij het Belgische grondgebied ook effectief heeft betreden. Sommigen halen hun visum nooit af of zullen het nooit gebruiken. De afgifte van een visum betekent evenmin dat de persoon de Belgische grens mag oversteken. Aan de grens wordt er een controle uitgevoerd die soms tot een weigering van effectieve toegang tot het grondgebied kan leiden, ondanks het bezit van een visum.
- Aan de hand van deze gegevensbank kunnen statistieken worden voorgesteld op basis van het jaar van de visumaanvraag of het jaar van de beslissing. Soms zitten er tussen de indiening van een visumaanvraag en de beslissing meerdere maanden. De aanvragen in een bepaald jaar mogen derhalve niet worden vergeleken met beslissingen die datzelfde jaar zijn genomen.

Context en beslissingsproces

Visa kort verblijf

In de **Europese Visumcode** zijn de voorwaarden en de procedure vastgelegd voor de afgifte van dit type visum.

- Deze visa moeten worden toegekend door de lidstaat die de voornaamste reisbestemming van de aanvrager is. Wanneer België evenwel geen diplomatieke vertegenwoordiging heeft in het land van waaruit de aanvrager wil vertrekken, kan een andere lidstaat België vertegenwoordigen en in zijn plaats een geldig visum afgeven, en omgekeerd.
- Concreet komen de hier voorgestelde statistieken uit een databank waarin de gegevens zijn gebundeld die in de Belgische diplomatieke posten in het buitenland zijn geregistreerd. Voor een kort verblijf worden alleen visa meegeteld **die zijn aangevraagd in een Belgische post, met België als prioritaire bestemming**. Twee categorieën zijn niet in deze cijfers opgenomen:
  - Personen die een visum hebben aangevraagd bij de post van een andere lidstaat (in een land dat geen Belgische post heeft) om een reis te ondernemen met België als prioritaire bestemming.
  - Personen die een visum hebben aangevraagd bij de post van een andere lidstaat met een ander land dan België als prioritaire bestemming maar waarmee toegang tot België mogelijk is.

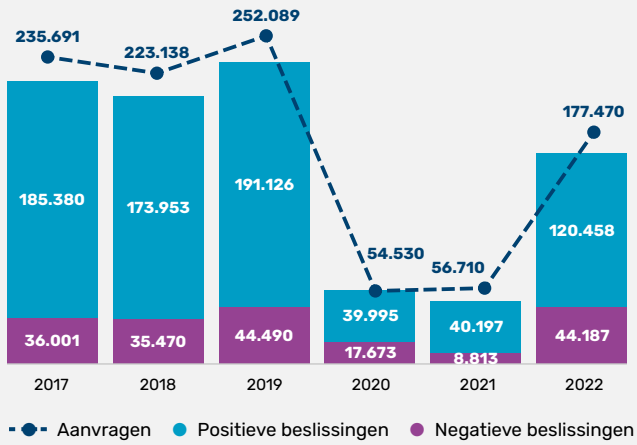
Visa lang verblijf

Deze visa vallen onder de **nationale bevoegdheden** en kunnen bijgevolg alleen worden toegekend door de Belgische diplomatieke en consulaire posten in het buitenland. Aangezien de behandeling van deze visa niet mogelijk is in vertegenwoordiging, wanneer er geen Belgische ambassade of Belgisch consulaat is, moeten de aanvragers zich richten tot de Belgische ambassade of het Belgische consulaat dat bevoegd is voor hun woonplaats, meestal bij de Belgische diplomatieke post van een buurland.

» Voor meer details over de diplomatieke en consulaire posten die bevoegd zijn voor de toegang tot het Belgische grondgebied: https://bit.ly/3xK0Vee.

Visa kort verblijf (visa C)

Aantal aanvragen en positieve en negatieve beslissingen voor visa kort verblijf



In 2022:

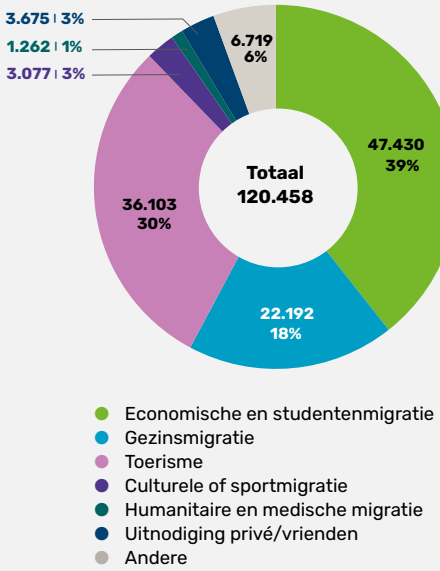
- Werden er **177.470 aanvragen** voor visa kort verblijf ingediend. Dat aantal ligt gevoelig hoger dan de cijfers voor 2020 en 2021, twee jaren waarin de impact van de reisbeperkingen ten gevolge van COVID-19 sterk voelbaar was. Toch blijft het aantal visumaanvragen in 2022 ongeveer 20 à 30% lager dan in de jaren voor de pandemie.
- In totaal werden er 164.645 beslissingen genomen, **120.458 positieve** (73%) en **44.187 negatieve** (27%). Het aandeel negatieve beslissingen is groter dan in andere jaren (behalve in 2020, een jaar waarin 31% van de beslissingen negatief was).

Economische en studentenmigratie, toerisme en gezinsmigratie blijven de voornaamste motieven voor visa C die door België worden toegekend.

In 2022:

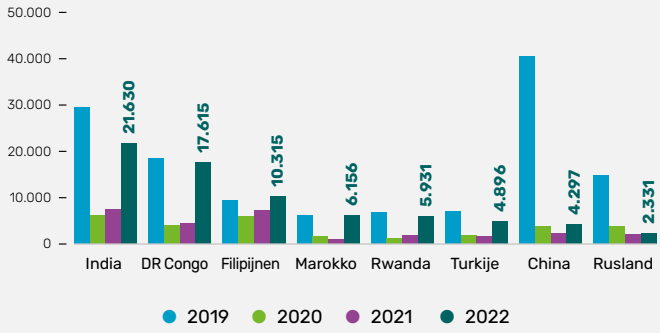
- Staat **economische en studentenmigratie** op de eerste plaats in de ranglijst van motieven voor de afgifte van visa kort verblijf (39%).
- Het motief **toerisme** kent een lichte stijging na twee jaren met een sterke terugval en staat nu op de tweede plaats, zoals dat voor 2020 was. In 2022 is dit motief goed voor 30% van de toegekende visa C.
- Daarna volgt **gezinsmigratie** (18%).

Motief voor de visa kort verblijf die in 2022 werden toegekend



Voornaamste nationaliteiten

Aantal visa C toegekend aan de nationaliteiten die tussen 2019 en 2022 minstens een keer in de top 5 stonden

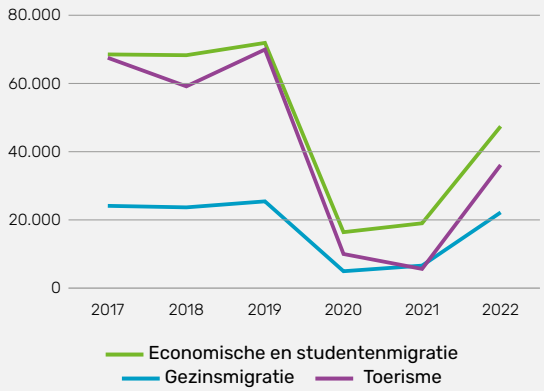


- De **5 voornaamste nationaliteiten** die in 2022 een visum kort verblijf ontvingen zijn **Indiërs**, **Congolezen**, **Filipijnen**, **Marokkanen** en **Rwandezen**.
- Chinezen en Russen, die voor 2020 in de top 5 stonden, bezetten respectievelijk de 8e en de 13e plek in het klassement van 2022. De daling van de aantallen visa C die aan **Chinezen** zijn toegekend is bijzonder frappant: tussen 2019 en 2022 werden er bijna 10 keer minder visa toegekend aan deze onderdanen.
- In 2022 werd de meerderheid van de visa kort verblijf voor **Indiërs**, **Filipijnen**, **Turken**, **Chinezen** en **Russen** toegekend in het kader van **economische migratie**, terwijl het bij **Congolezen** hoofdzakelijk ging om **toeristenvisa** en bij Marokkanen om visa voor **familiebezoeken**.

Bron: FOD Buitenlandse Zaken

Contrasterende evoluties naargelang van het motief

Evolutie van de aantallen visa C die voor de drie voornaamste motieven zijn toegekend



- Zowel bij **economische migratie en studentenmigratie** als bij **toerisme** blijft de impact van de pandemie na twee jaar nog duidelijk merkbaar. Het aantal voor toerisme afgeleverde visa C is tussen het jaar voor COVID-19 de kop opstak (2019) en 2022 met 45% gedaald. Voor werkvisa en studentenvisa bedraagt deze daling 34%.
- Na een daling tijdens de twee pandemiejaren is het aantal korte verblijven om **gezinsredenen** bijna terug op het niveau dat in 2019 is waargenomen.
- Wat de andere motieven betreft: de aantallen omwille van culturele en sportmigratie en privé-uitnodigingen liggen in 2022 twee keer lager dan in 2019, terwijl de aantallen in het kader van humanitaire en medische migratie met ongeveer een derde zijn gedaald tijdens dezelfde periode.

Meer weigeringen om humanitaire en medische reden

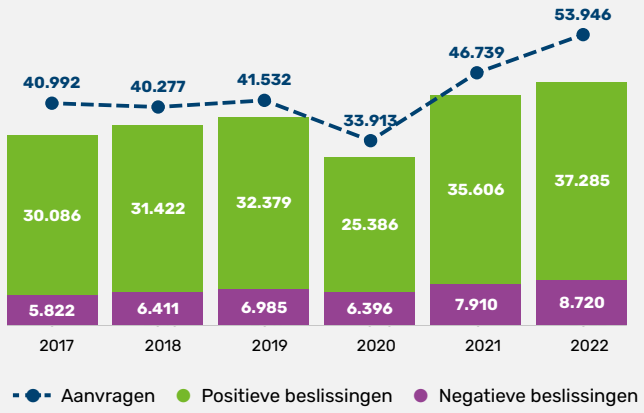
Het **aandeel weigeringen** van visa kort verblijf bedroeg 27% in 2022, wat gevoelig hoger ligt dan in 2021 (18%). Los van dat gemiddelde, verschillen de cijfers aanzienlijk naargelang van het motief voor de afgifte van het visum. Het aandeel weigeringen voor humanitaire en medische migratie is het grootst met 43%, gevolgd door het aandeel weigeringen voor privé-/vriendschappelijke uitnodigingen met 41%. Bij de visa toegekend voor economische en studentenmigratie is het aandeel weigeringen het kleinst.

Evolutie 2019-2022 van het aantal toegekende visa kort verblijf volgens het motief			Voornaamste nationaliteiten in 2022		% weigeringen in 2022
Economische en studenten-migratie	2019	71.900	India	25%	14%
	2020	16.407	Filipijnen	18%	
	2021	19.011	DR Congo	7%	
	2022	47.430	China	5%	
			Turkije	4%	
Gezins-migratie	2019	25.435	India	18%	37%
	2020	4.956	Marokko	15%	
	2021	6.597	DR Congo	8%	
	2022	22.192	Algerije	6%	
			Turkije	6%	
Toerisme	2019	69.953	DR Congo	28%	33%
	2020	10.004	India	14%	
	2021	5.633	Egypte	5%	
	2022	36.103	Thailand	4%	
			Saoedi-Arabië	4%	
Culturele of sportmigratie	2019	6.448	DR Congo	16%	35%
	2020	1.166	Rwanda	11%	
	2021	1.132	Zuid-Afrika	10%	
	2022	3.077	Marokko	9%	
			Turkije	7%	
Humanitaire en medische migratie	2019	1.768	Algerije	40%	43%
	2020	560	DR Congo	19%	
	2021	1.113	Burundi	8%	
	2022	1.262	Rwanda	5%	
			Koeweit	4%	
Uitnodiging privé/ vrienden	2019	6.593	Thailand	13%	41%
	2020	1.163	India	12%	
	2021	1.080	Rwanda	10%	
	2022	3.675	Zuid-Afrika	9%	
			DR Congo	6%	

Bron: FOD Buitenlandse Zaken

Visa lang verblijf (visa D)

Aantal aanvragen en positieve en negatieve beslissingen voor visa lang verblijf



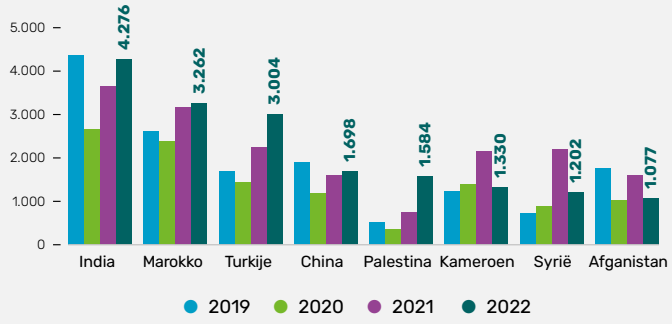
Het aantal aanvragen voor visa lang verblijf blijft stijgen in 2022

In 2022:

- Zijn er **53.946 aanvragen** voor visa lang verblijf ingediend. Dat aantal neemt de voorbije jaren toe (+60% in vergelijking met 2020) en bereikt zelfs een niveau dat hoger ligt dan wat voor de COVID-19-pandemie werd vastgesteld.
- In totaal werden er 46.005 beslissingen genomen, waaronder **37.285 positieve beslissingen** (81%) en **8.720 negatieve beslissingen** (19%).

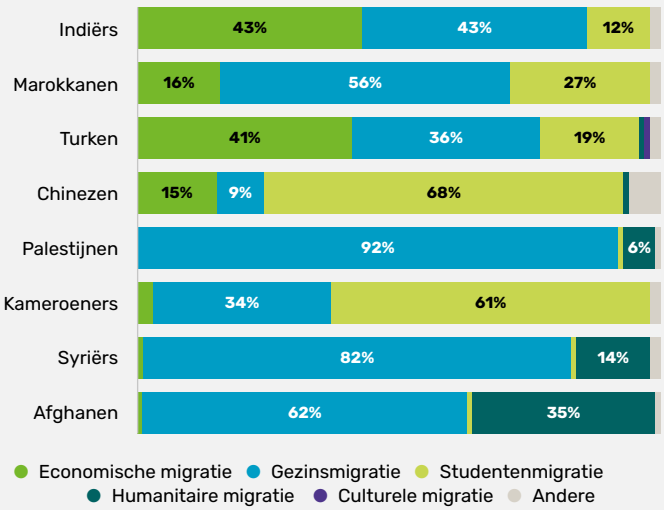
Voornaamste nationaliteiten

Aantal visa D toegekend aan de nationaliteiten die tussen 2019 en 2022 minstens een keer in de top 5 stonden



De vijf voornaamste nationaliteiten die in 2022 visa lang verblijf ontvingen waren **Indiërs**, **Marokkanen**, **Turken**, **Chinezen** en **Palestijnen**. **Kameroeners**, **Syriërs** en **Afghanen** komen daarna in dat klassement, terwijl zij in 2020 of in 2021 nog in de top 5 stonden.

Verdeling van de motieven voor de visa D die aan de voornaamste nationaliteiten werden toegekend

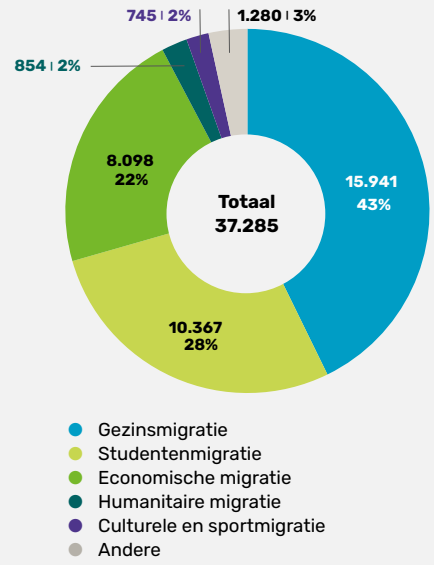


Opvallend zijn de **verschillende evoluties voor deze nationaliteiten**:

- De aantallen visa lang verblijf die aan Marokkanen, Turken en Palestijnen werden toegekend zaten over het algemeen in de lift de voorbije jaren, met een lichte daling in 2020, zonder evenwel sterk beïnvloed te zijn door de COVID-19-pandemie.
- De aantallen aan Indiërs en Chinezen afgeleverde visa lang verblijf daarentegen kenden een bijzonder sterke terugval in 2020, waarna ze opnieuw toenamen om in 2022 waarden te bereiken die een beetje lager lagen dan die in 2019.
- De aantallen aan Syriërs en Afghanen afgeleverde visa waren de voorbije jaren gestegen, maar daalden in 2022.

Bron: FOD Buitenlandse Zaken

Motief voor de visa lang verblijf die in 2022 werden toegekend



Aantal visa voor economische migratie duidelijk toegenomen in 2022

In 2022:

- betrof 43% van de visa lang verblijf **gezinsmigratie**, alle nationaliteiten samen genomen.
- **Studentenmigratie** staat op de tweede plaats (28%), gevolgd door **economische migratie** (22%). Die laatste categorie groeit tussen 2021 en 2022, zowel in absolute termen (2.500 visa extra toegekend) als in relatieve termen (6 procentpunt meer: het aandeel van deze visa is tussen 2021 en 2022 toegenomen van 16% tot 22%). Drie nationaliteiten verschillen op dat vlak duidelijk van de andere: de aantallen visa D die om economische redenen aan Turken, Marokkanen en Tunesiërs werden toegekend verdubbelden bijna tussen 2021 en 2022.
- Wat de visa betreft die om **humanitaire** redenen worden toegekend, hun aantal is sterk gedaald tussen 2021 en 2022 (1.000 visa minder).

Ook vaker weigeringen bij motief humanitaire migratie in het kader van visa D

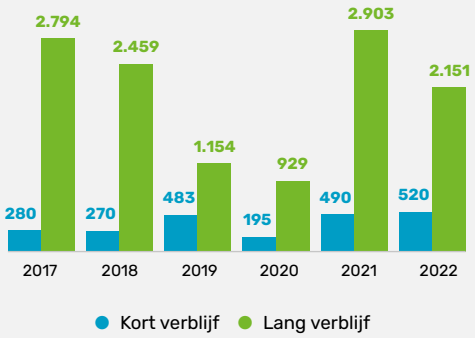
Het **aandeel weigeringen** van visa lang verblijf bedroeg 19% in 2021, een cijfer dat sterk varieert naargelang van het motief voor de afgifte van het visum. Het bedraagt 1% voor economische migratie, 3% voor culturele of sportmigratie, maar 44% in het geval van humanitaire migratie, 24% voor studentenmigratie en 22% voor gezinsmigratie.

Evolutie 2019-2022 van het aantal visa lang verblijf toegekend volgens motief			Voornaamste nationaliteiten in 2022		% weigeringen in 2022
Gezinsmigratie	2019	13.653	India	12%	22%
	2020	11.855	Marokko	11%	
	2021	15.373	Palestina	9%	
	2022	15.941	Turkije	7%	
			Syrië	6%	
Studentenmigratie	2019	9.707	China	11%	24%
	2020	6.758	Marokko	8%	
	2021	10.767	Kameroen	8%	
	2022	10.367	Turkije	6%	
			India	5%	
Economische migratie	2019	5.918	India	23%	1%
	2020	4.501	Turkije	15%	
	2021	5.556	Marokko	6%	
	2022	8.098	Tunesië	5%	
			China	3%	
Humanitaire migratie	2019	912	Afghanistan	44%	44%
	2020	701	Syrië	20%	
	2021	1.857	Palestina	11%	
	2022	854	Turkije	3%	
			Burundi	3%	
Culturele of sportmigratie	2019	721	Madagaskar	15%	3%
	2020	405	Zuid-Afrika	12%	
	2021	469	Verenigde Staten	12%	
	2022	745	Canada	8%	
			Filipijnen	7%	

Bron: FOD Buitenlandse Zaken

Focus op humanitaire visa

Aanvragen voor humanitaire visa



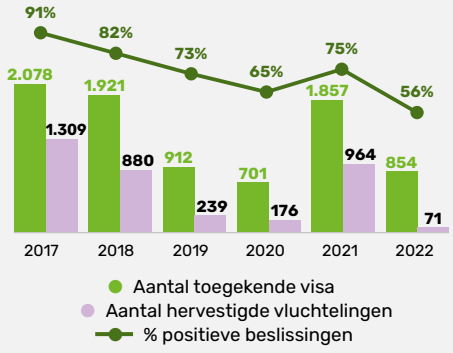
In 2022 hebben er 2.671 personen een humanitair visum aangevraagd: 520 voor een kort verblijf en 2.151 voor een lang verblijf

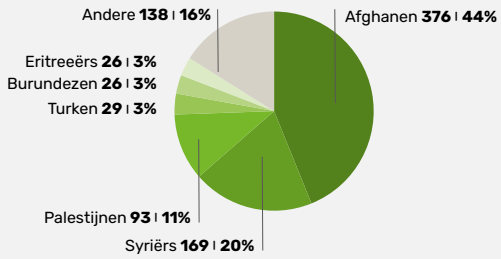
- Deze cijfers zijn gedaald in vergelijking met 2021, maar bereiken opnieuw een niveau dat vergelijkbaar is met wat voor de pandemie werd waargenomen.
- Humanitaire visa kunnen worden aangevraagd voor een kort of voor een lang verblijf, en kunnen betrekking hebben op verschillende categorieën personen: hervestigde vluchtelingen, Afghanen die zijn aangekomen na evacuatieoperaties en ook om andere dringende humanitaire, medische of professionele redenen, of humanitaire aanvragen van familieleden van personen (doorgaans vluchtelingen) die in België verblijven.

Positieve en negatieve beslissingen inzake humanitaire visa

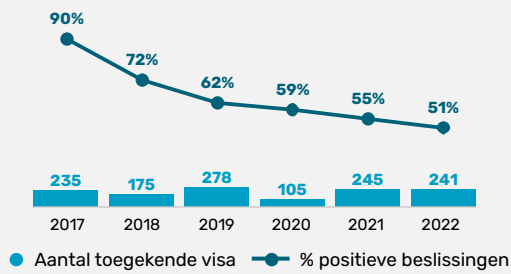
In 2022 werden er 1.095 visa toegekend om humanitaire redenen, een cijfer dat bijna twee keer lager ligt dan in 2021. Ongeveer drie op de vier toegekende humanitaire visa betreffen een lang verblijf (78%).

Humanitaire visa lang verblijf

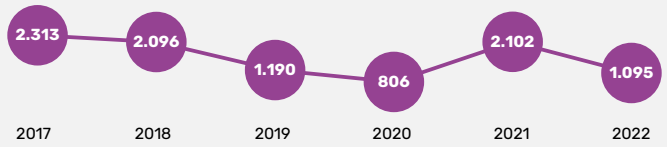




Humanitaire visa kort verblijf



Totaal aantal visa (C en D) toegekend om humanitaire redenen



Humanitaire visa lang verblijf:

- Sinds maart 2017 krijgen personen die in België zijn aangekomen in het kader van een hervestiging een humanitair visum lang verblijf. De figuur links toont de toegekende **humanitaire visa lang verblijf** en het aantal **hervestigde vluchtelingen**. Aangezien het om twee verschillende databanken gaat, staan de cijfers naast elkaar om een grootteorde aan te geven.
- Na twee jaren waarin het aantal toegekende humanitaire visa lang verblijf gedaald was (2019-2020), wordt het jaar 2021 gekenmerkt door een forse toename. Het grote aantal humanitaire visa dat in 2021 werd toegekend en het grote aandeel positieve beslissingen vallen met name te verklaren door het feit dat in het kader van hervestigingen visa automatisch worden toegekend. In 2021 werd meer dan de helft van de humanitaire visa lang verblijf aan Syriërs toegekend, en velen onder hen zijn aangekomen in het kader van een hervestiging (908 van de 964 hervestigde vluchtelingen in 2021 zijn Syriërs). In 2022 daarentegen zijn maar 71 hervestigingen gerealiseerd (waarvan 55 bij Syriërs).
- In 2022 werd 44% van de humanitaire visa lang verblijf toegekend aan Afghanen. Vanaf augustus 2021 werd een groot aantal Afghanen geëvacueerd en kregen zij humanitaire visa om naar België te komen. In 2021 werden er 504 visa D om humanitaire redenen toegekend aan Afghanen, in 2022 waren dat er 376. Voor deze nationaliteit is het aandeel weigeringen bijna verdubbeld (van 33% weigeringen in 2021 is dat gestegen naar 58% in 2022).

Humanitaire visa kort verblijf:

- Elk jaar worden er tussen 100 en 300 visa kort verblijf toegekend.
- Het aandeel positieve beslissingen is sinds 2017 constant gedaald, van 90% in 2017 naar 51% in 2022.
- In 2022 waren de voornaamste nationaliteiten Congolezen (43%) en Kameroeners (9%).

Bron: FOD Buitenlandse Zaken en Fedasil (voor hervestigde vluchtelingen)